

LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

MÄRTS 2024 | NR 2 (68) | WWW.LAANEHARJU.EE | LAANEHARJUVALD

Korteriühistud saavad majad, hoovid ja plaanid korda tänu mitmetele toetustele

Aina rohkem kortermaju jõuab sinna faasi, kus oleks vaja tõsisemalt mõtleva hakata sellele, kuidas muuta maja kaasaegsemaks ja energiasäästlikumaks.

Riiklikult avaneb tänava taaskord võimalus kortermajade renoveerimiseks osalist finantseerimist küsida. Protsessi on vaja juba enne taotluse esitamist kaasata tehniline konsultant, kes tehtud töö eest raha soovib saada enne, kui selgub, kas maja renoveerimiseks toetusraha üldse saadakse. See eeldab, et kortermaja on finantsiliselt võimekas, renoveerimiseks projekt on valmis, konsultant on palgatud ning kogu eeltöö taotlemiseks on juba varasemalt tehtud. Eelmise aasta kortermajade renoveerimise voor suleti samal päeval, kui see avanes. See tähendab, et meetme avanemise eel asja uurima hakates ollakse lootusetult hiljaks jäänud. Kuna renoveerimise protsess on aja- ja ressursimahukas, siis ei teki bürokraatiakaugete majaanike seas tihtilugu konsensust kuidas edasi minna. Kredexist renoveerimistoetuse küsimisel ja pangast laenu võtmisel tuleb bürokraatiast läbi närimise kogemus kindlasti kasuks. Isegi kui mõned majaanikud sooviksid ehitustöö ette võtta, siis alalhoidlikumad kardavad kohustusi ja laenu võtmist. Mitmekümne korteriga majas on arvamusi rohkem, kui üks keskmine korteriühistu esimees hallata suudab. Olgem ausad, ei ole palju neid, kes endale vabatahtlikult sellist tasuta tööd teha võtavad.

Valla finantseeritavat korterelamute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetust võib pidada proovikiviks kortermaja renoveerimise taotlemisele, sest summad on oluliselt väiksemad ja tingimused lihtsamad. Hoovid korda toetuse eesmärk on luua võimalusi elukeskkonna parendamiseks ja

Prügimaja

FOTO ERAKOOGU

„Hoovid korda“ projekti raames püstitatud aiamaaja

FOTO KÜ RAE TN 18 JUHATUSE LIIGE REGINA SIIMERT

atraktiivsemaks muutmiseks. Selle abil on juba rajatud mitmeid prügimaju, uusi parkimiskohti ning korrastatud kortermajade ümbrust. Esmalt maja siseselt leida konsensus, mida teha otsustatakse, ja see üldkoosolekul ka fikseerida. Rae 14 korteriühistu juhatusse liige Sergei Surnin kommenteerib,

et Lääne-Harju valla iseteeninduskeskkond SPOKU on küllaltki kasutajasõbralik. Nemed on keskkonda kasutanud juba mõned aastad korteriühistute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetuse taotlemiseks ja näiteks prügi sorteerimiseks vajalike kogumismahutite soodushinnaga soetamiseks. Kindlasti ei pea kartma millegi “valesti tegemist”, sest elektrooniliselt esitatud taotlust saab vajadusel täiendada ja parandada. Vajadusel annab ametnik täpsemaid juhiseid mida muuta või millist dokumenti täiendavalt esitada.

Sergei leiab, et kui ühistu juhatusel on kodutöö hästi tehtud, siis on toetuse taotlemine läbi SPOKU väga kiire ja lihte. Mida hästi tehtud kodutöö all silmas peetakse? Ühistus on kasutusel elektrooniline asjaajamine ja dokumendid on piisavalt põhjalikud ja korrektselt vormistatud.

Laiemalt soovib vallavalitsus selle meetmega tõsta teadlikkust, et inimesed hakkaksid enda omaks pidama ka seda ruumi, mis nende korteriukselt väljapoole jääb. Korteriühistu on nende samade kortermaja inimeste

Korteri- ja aiandusühistutele suunatud Hoovid korda toetusmeetme infopäev toimub 4.03 kell 17.00, Lääne-Harju Vallavalitsuse VI korrusel. Taotlusvoor on avatud 4.03 – 1.04.2024

JUHTKIRI

„Hoovid korda“
projektREGINA SIIMERT
KU Rae tn 18 juhatuse liige

Juba sel kevadel alustab taas „Hoovid korda“ projekt, mille raames tekib võimalus taotleda Lääne-Harju Vallavalitsuselt korterelamute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamiseks rahalist toetust.

Oma juhtkirjas soovin kutsuda üles meie valla elanikke võtma osa „Hoovid korda“ projektist, mis annab võimaluse muuta oma elukeskkonda atraktiivsemaks. Mitmed meie valla korteriühistud on esitanud taotluse ning saanud ka toetust ning seeläbi parendanud oma majajümbruse üldist väljanägemist. Näiteks värskest ehitatud jäätmemajad, kuhu on paigutatud prügikonteinerid, hoiab eemale loomad ning on silmale ilusam vaadata.

Soovin jagada oma kogemust korteriühistu juhatuse liikme seisukohalt, kuidas osalesime „Hoovid korda“ projektis ning kuidas see esmapilgul keerulisena näiv ent igati ära tasuv protsess välja nägi.

Eeltööna tuleb ühiselt otsustada, mida on vajalik teha ja kui palju vahendeid selle tegemiseks kulub. Korterealamute ja õuealade haljastuse ja hoovide korrastamiseks on toetust võimalik taotleda kuni 50% kavandatava tegevuse kogumaksusest, mis tähendab, et tuleb üheskoos otsustada, kui palju on võimalik ise panustada ja mida selle eest on võimalik ära teha. Kõik arutelud ja otsused viiakse läbi korteriühistu üldkoosolekul, mille kohta vormistatakse ka nõuetekohane protokoll.

Meil oli vajadus ehitada 20 m² aiamaa, et paigutada sinna muruniiduk, labidad, rehad, lillepotid ja muud korteriühistu kasutusel olevad vahendid. Arvestades asjaolu, et kortermajas puudub kelder või muu sobiv ruum asjade hoidmiseks, tundus aiamaa püstitamine kõigile korteromanikele õige.

Arvestama peaks ka seda, et ehitise püstitamisel tuleb olla väga tähelepanelik ning kõik kriitilised kohad tuleb läbi mõelda nagu see, kuhu kohta täpselt ehitise püstitatakse – reeglite järgi peab ehitus olema vähemalt 4 m kaugemal naaberkiinnistu piirist. Ehitatavale aiamaajale peab ligipääs olema kõigile mugav ning võimalikult vähe kahjustama ehitise ümber olevat haljastust. Lisaks jälgisime, et ehitatav aiamaa ei varjaks liigselt valgust või ei segaks mõnda elanikku. Kogu see protsess nõuab ühiseid läbirääkimisi, et iga korteriühistu liige saaks kogu vajaliku informatsiooni ning saaksid kaasa mõelda ja arvamust avaldada.

Enne taotluse esitamist tuleb küsida vähemalt kolm hinnapakkumist ja valida nende hulgast üks, millega edasi minna. Seejärel saab vormistada taotluse koos vajaminevate dokumentidega – üldkoosoleku protokoll, hinnapakkumised ja kavandatava projekti seletuskiri. Kui esitatud dokumentatsioon vastab nõuetele, siis teeb Lääne-Harju Vallavalitsuse vastav komisjon rahuldava otsuse. Pärast seda võib alustada projekti ellu viimisega. Peale tööde valmimist tuleb vormistada aruanne, mis vaadatakse valla poolt üle ning nõuetele vastavusel tehakse toetuse väljamaksmise otsus.

Meie korteriühistu taotles „Hoovid korda“ ehk korterelamute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetust aiamaa ehitamiseks. Ehitise paigaldamise kulud ei olnud, kuna otsustasime paigaldamise teostada omal käel. Tulemusega olema väga rahul. Julgustan teid aktiivselt osalema „Hoovid korda“ projektis. Soovin teile kõigile edu! •

Lääne-Harju valla

Lääne-Harju valla 2024. aasta eelarve

Volikogu istungil oli Lääne-Harju valla 2024. aasta eelarve teine lugemine. Muudatustest lisandus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse toetus 35 000 eurot. Programmi „Hoovid korda“ raames esitati 2023. aastal taotlusi vähem, kui eelarves oli planeeritud, seega vähendati 2024. aasta eelarves toetusmeedet 10 000 euro võrra. Muutus palgafond magistrikraadiga õpetajatel ja muudeti lasteaiaõpetajatel, tugispetsialistidel töötasu. Kulu- de kokkuhoiu eesmärgil on võrreldes 2023. aastaga vähenenud sporditegevuse rida 11 600 eurot, kultuuriürituste rida 30 000 eurot ning ringhäälingu ja kirjastamisteenuste rida 5000 eurot. Laulasmaa, Lustipesa ja Risti Kooli lasteadeade majanduskulude eelarvele lisanduvad moodulite rendi summad.

Hallatavate asutuste 2024.a. majanduskulude suurus on seotud 2023.a. majanduskulude eelarve täitmise tulemusega: kokkuhoid lisandub 2023.a. eelarvele, ülekulu väheneb ning sellega summaarne muutus eelarvele on 3200 eurot. Koolide majanduskulude eelarvesse on lisatud riigi poolt eraldatud kultuurirahitsa summa 13,75 eurot õpilase kohta. Investeeringute osas taotleb vallavalitsus toetust meetmest „Kohaliku omavalitsuse investeeringud jalgratta või jalgteedesse“ Lohusalu-Laulasmaa kergliiklustee rajamiseks ca 1,5 km ulatuses. Kergliiklustee eeldatav maksumus on 400 000 eurot ning töösse läheb projekt siis, kui saab ka rahastuse. 2024. aastaks planeeritakse valla põhivara müüki suurendada 89 900 euro võrra. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse toetus on planeeritud kasutada bussiootepaviljonide rajamiseks.

Seati sundvaldus Laulasmaa külas Laululinnu ja Metsalinnu kinnistutele

Nagu eelmisest punktist võis lugeda, siis Lääne-Harju valla eelarvesse on planeeritud tingimuslikult 400 000 eurot jalgteete tegemiseks. Toetuse saamiseks on vaja täita eelnevalt kõik tingimused, et üldse saaks taotluse esitada. Üheks tingimuseks on see, et enne taotluse esitamist on lahendatud maa kasutusõiguse küsimused ning puudu oli veel tee välja ehitamiseks Laululinnu ja Metsalinnu kinnisasjade aluse maa kasutusõigused. Vallavalitsus võttis ühendust Laululinnu ja Metsalinnu kinnisasjade omanikega ning mõlemad olid nõus, et seatakse kokkuleppeline tähtajatu ja tasuta sundvaldus Lääne-Harju valla kasuks ning selle kinnitas heaks ka volikogu.

Muudeti rongisõidul saadava soodustuse suurust

Volikogu otsusega muudeti varasemat „Rongisõidul soodustuse saamise kord“ 26.11.2019 määrust. 2019. a. määruse alusel oli isikutel, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Lääne-Harju vald, õigus saada Elroni rongiliinides I kuni IV sõidutooni piires pileti hinnast 60% soodustust. Valla 2020. aasta eelarves nähti ette transporditoetuseks 218 000 eurot, kuid reaalsuses oli transporditoetuse tegelik suurus 228 000 eurot ning 2023. aastal oli see toetus kerkinud juba 318 000 euronni ehk on näha, et transporditoetuseks ette nähtud summa on aastatega tublisti kasvanud. Arvestades sõitjate arvu suurenemist ning Elroni liinirongide pileti hinna tõusu, ei ole valla 2024. aasta eelarves transporditoetuse sellistes määrades tõus enam jõukohane ning uueks soodustuse suuruseks määratakse 50% pileti hinnast.

Vallavalitsuse struktuur sai ühe ametikoha võrra rikkamaks

Volikogu otsusega muudeti vallavalitsuse struktuuri ja teenistus-

volikogu jaanuarikuu uudised

kohtade koosseisu. Muudatuse ajendiks oli see, et sotsiaalosakonda loodi juurde ajutine 1,0 koormusega noorte heaolu spetsialisti ametikoht. Ametikoht on 4-aastase tähtajaga ja on projektipõhine ning ning seda rahastatakse Harjumaa Omavalitsuste Liidu kaudu Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide projektist “Lääne-harju noorte tööhõive suurendamine ja hoidmine”. Projekti eesmärk on aidata haridus- või tööellu need noored, kes ei õpi ega tööta. Statistika järgi on meie vallas praegusel hetkel selliseid noori vanuses 16-29 suisa 130. Iga noorega tegeletakse individuaalselt, uuritakse, mis on need põhjused, miks ei käi koolis ega tööil ning vajadusel aidatakse koostada CV või pakutakse abi ja tuge muul moel.

Volikogu otsusega jõudis lõpule pikk ja keeruline saaga

Vallavalitsus seisis silmitsi keerulise juhtumiga, kus olid kokku langenud kaks halba asja korraga – valla elanikul oli jäänud oma kinnistu õigel ajal erastamata ning ka pärimismenetlus oli jäänud tegemata. Selline olukord tähendas seda, et inimesed elasid justkui majas, mis ei kuulunudki neile ning seda juba 1972. aastast saati. Puudus ka igasugune dokumentatsioon, mis seostaks praegused omanikud kuidagi tolleaegsete omanikega. Selliseid juhtumeid on olnud ka varasemalt ning välja kujunenud praktika, praktika selliste olukordade lahendamiseks. Taolise juhtumi korral saab vallast kinnis- asja valdaja ning vald omakorda võõrandab kinnistu tasu eest omanikele. Kui ei ole mõjuvat põhjust, siis käib hinna määramine turuhinna alusel, kuid konkreetset selle juhtumi osas jõudis vallavalitsus järeldusele, et oleks õiglane müüa kinnistu maaväärtuse hinnaga, kuna elanikud on teinud kõik hoone säilitamiseks ja hooldamiseks. Maaväärtus on hinnanguliselt natukene alla 10 000 euro ning kompromissi korras olid elanikud nõus ostma selle summaga kinnistu ära. Ühtlasi näitavad sellised juhtumid, kui oluline on õigeaegselt ära teha pärimismenetlus, sest mitmete põlvkondade järel on hiljem võimatu tuvastada, kes on tegelik omanik.

Vallavara anti kolmeks aastaks kasutusse

Kloogarannas on ettevõtlus tublisti arenenud, nimelt juba mitmendat suve toimetavad Kloogaranna rannaalal toimekad noored, kes ppakuvad rannaküllastajale aktiivset ajatäidet sup-laudade rentimisega. Iga aasta algul on nad eeskujulikult sõlminud valla-

valitsusega lepingu, et nende pakutav teenus oleks legaalne ning lubatud. Tavapärase aastase lepingu asemel anti volikogu otsusega Rannalahendused OÜ-le veesportdivarustuse renditeenuse pakkumiseks leping kolmeks aastaks tasuga 300 eurot aastas. See annab kindlustunde teenuse pakujatele, et kolm aastat on neil mureta ja saavad täieõiguslikult seal teenuse pakkumist jätkata ning ennast avalikult ka reklaamida.

Vallavara võõrandamisele

Paldiski linnas asuv Peetri 20 KÜ esitas Lääne-Harju vallavalitsusele taotluse, et valla omandis olev Peetri 20b tootmismaa krunt ära osta eesmärgiga paigaldada sinna prügimaja. Korteriühistul on olemas prügimaja, kuid Päästeamet leidis, et prügimaja on korterelamu otsaseinale liiga ligidal, mistõttu ei vasta nõuetele ning korteriühistul tuleb leida parem koht prügi ladustamiseks. Volikogu andis loa, et vallavalitsus saaks teha ettepaneku võõrandada Paldiski linnas Peetri 20b kinnisasi 1853 euroga Peetri 20 KÜ-le. Kinnis- asja võõrandamise hind vastab turuväärtusele.

Volikogu jättis N. R. Energy OÜ vaideotsuse rahuldamata

N. R. Energy OÜ ja Lääne-Harju vallavalitsus pidanud läbirääkimisi Keila-Joale uue katlamaja ehitamiseks, et suurendada katlamaja küttevõimsust, kuna aastatega on elanike arv tublisti kasvanud. N. R. Energy OÜ koostas eelprojekti, millega soovib Lossi 7 kinnistule ehitada uue katlamaja ning novembrikuu volikogu otsusega seati Keila-Joa Lossi tn 7 hoonestusõigus tasuta N. R. Energy OÜ-le uue katlamaja ehitamiseks.

N. R. Energy OÜ esitas vaide, milles palus novembrikuu volikogu otsus tunnistada kehtetuks, kuna nemad soovivad kinnistu võõrandamist, mitte hoonestusõigust.

Vallavalitsus on nõus küsima volikogult luba, et sõlmida uue katlamaja teenindamiseks vajalike teede ja rajatiste võimaldamiseks ja maaküsimuste lahendamiseks N. R. Energy OÜ-ga rendileping kuivõrd sooja- tootja operaatorileping on tähtjaline, siis ei ole maa müümine ühele konkreetsele sooja- ettevõttele põhjendatud.

Vallavalitsus tegi ka ettepaneku kohtumiseks, et arutada hoonestusõiguse seadmi- si, kuid N. R. Energy OÜ oli kokkusaamise vajaduse suhtes kahtleval seisukohal ning jättis kohtumisele tulemata. Vaide esitaja on kindlal seisukohal, et soovib valla poolt maa võõrandamist, kuid taotluse esitamine ei tähenda seda, et vallal on kohustus maa

omandamisega nõustuda ning taotlejal ei ole õigustatud ootust, et taotlus rahuld- takse taotluse esialgselt soovitud viisil. Vallavalitsus algatas avalduse järgi menet- luse, mille käigus jõuti järeldusele, et maa võõrandamise asemel piisab ja on mõistlik seada hoonestusõigus.

Põhimääruste muutmine

Muudeti Lääne-Harju Valla Tugikeskuse põhimäärust. Määruses korrigeeriti mõningaid sõnastusi ja väljendeid ning viidi sisse ka mõned suuremad muudatused. Näiteks viidi põhikirjas vastavusse asutuse tegelikud tegevused ja pakutavad teenused, milleks on on eluruumi-, varjupaiga- ja re- sotsialiseerimisteenus. Resotsialiseerimis- teenus oma olemuselt ei ole midagi uut, kuid teenusena on selle eesmärk individuaalselt nõustada ja juhendada igapäevaelu korral- damisel abi vajavat inimest, et toetada tema toimetulekut ning tagada inimestele maju- tusvõimalus (voodikoht jagatud eluruumis või eraldi eluruum). Resotsialiseerimiste- nust osutatakse seni, kuni inimene on võimeline iseseisvalt ühiskonnas toime tule- mas, sealhulgas tagama endale eluruumi ja täitma sellega kaasnevat kohustusi.

Põhimäärust muudeti ka Lääne-Harju valla Muusika- ja Kunstide Koolil. Huvikooli põhimäärus kinnitati 2021. aastal ning uue asutuse asutamise alates on huvikoolis rakendatud palju uuendusi ja muuda- tusi, mida ühendhuvikooli põhimääruse es- masel loomisel ei olnud võimalik ette näha. Põhimääruses muudeti muuhulgas hinda- missüsteemi, täpsustati, kuidas toimub õpe erinevates astmetes ning võeti välja loetelu, kus koolid asuvad. Koolide asukohad võeti välja seetõttu, et kui peaks asukohas midagi muutuma, siis ei pea uuesti põhimääruses muudatusi tegema.

Volikogu otsustest veel

Volikogu istungil kinnitati Lääne-Harju Vallavalitsuse palgajuhend. Viimati kinni- tati vallavalitsuse palgajuhend 2022. aastal. Vahepealsel ajal on muutunud töötasud ja on tulnud muuta ka palga alammäärasid. Muudatused ei tähenda seda, et vallavalit- suse ametnikel tõuseksid palgad, kuna sel- lele seab piirid valla eelarve, kuid muutuvad lihtsalt mõned punktid.

Lisaks muudeti Tuulna külas asuva Pio- neeri väikekoha ruumikuju, et viia Kõrge- mäe tee 10 ja Kõrgemäe tee 12 kinnistute aadressid liikluspinnajärgsete aadressidega kooskõlla. •

<<< LK 1

esindusorgan, mitte mingi kauge instants, kes peaks elanike probleemid võimalikult lahendada. Inimesed peavad aru saama, et nemad korteriomanikena ise ongi korteriühistu, kes peab maja eest hea seisma. Ühine siseruum ja õueala on tegelikult korteri pikendus ja nende heakord on korteriomanike ühine mure. Keeagi võõras inimene ei tule elanike eest nende hoovi korrastama ega maja renoveerima. Ikka ise tuleb härjal sarvist haarata ja kuskilt otsast tegutsema asuda.

Üheks oluliseks teemaks kortermajade kontekstis on ka kriisideks valmisolek. Näi-

teks ulatusliku elektrikatkestuse korral on kortermajade elanikud kõige haavatavamad, kuna elektrit on vaja selleks, et kraanist tuleks vesi, toimiks kanalisatsioon ning tuba oleks soe. Seetõttu soetab üha rohkem korteriühistuid endale generaatori ning teostab selle ühendamiseks vajalikud eeltööd. Samuti on varjumiskoha poole pealt oluline, et keldrid oleksid korras ning ligipääs neile tagatud. Seetõttu soovitame kõigil korteriühistutel läbi mõelda ja kirja panna oma maja kriisiplaan.

Et võimalikult hästi kriisidega toime tulla, peab igal korteriühistul olema plaan,

kuidas käituda ja mida teha, kui kodus kaob vesi, kaugküte või elekter. Samuti tuleb üle vaadata, kas ja kes üldse saab keldriboksi ja oluliste sõlmpunktide juurde. Kelder tuleks korda teha üleliigsest prügist ja liikumist takistavatest asjadest. Ühistu liikmetel peavad olema olemas ka omavahelised kontaktid ning juhtidel teada teenuse osutajate ja omavalitsuse kontaktid, kuhu probleemi korral helistada. Kriisiplaanist loe rohkem Päästeameti leheküljelt: <https://www.rescue.ee/et/juhend/kriisiks-valmistumine-korteriuehistule>. ●

KADRI KURM

Lääne-Harju vallavalitsuse strateegiajuht

Korterelamute rekonstrueerimise mahud kasvavad

Kui rekonstrueerimistoetust Eestis ligi 20 aastat tagasi jagama hakati, olid rahastatavad väiksemad tööd, nagu sokli kordategemine, otsaseinte soojustamine jms ning toetuse määr 10 protsenti.

Aja jooksul on kasvanud nii ühistute kui ka riiklikud ambitsioonid ning edenenud teadmised energiatõhususest. On selgeks saanud, et lihtsamate üksikute töödega suuremat korda ei saadeta – ei energia kokkuhoiu ega ka hoone sisekliima ja elanike elukvaliteedi tõusu mõttes. Rekonstrueerimisprojektid on muutunud aina mahukamaks. Alates 2010. aastast on KredEx toetanud ligi 1500 kortermaja rekonstrueerimist rohkem kui 340 miljoni euroga. Lähiaastatel on sellele lisandumas 280 miljonit eurot.

Kui viimase voo maht 2023. aasta aprillis oli kokku 80 miljonit, millega rahastati 161 rekonstrueerimisprojekti, siis tänava jagatav summa on kahekordne ehk 160 miljonit eurot, lisaks eraldi Ida-Viru korterelamute rekonstrueerimisprojektidesse suunatud vahendid.

Praegu on Kliimaministeerium järgmise voo avamiseks ette valmistamas uut määrust, millega kinnitatakse voo tingimused. Kuna korterelamuid rekonstrueeritakse

euroraha toel, peab heakskiidu andma ka Euroopa Komisjon. Alles siis saab KredEx voo ru avada.

Olulise uuendusena võrreldes seniste voo ruudega on praegu plaanis eelarve regionaalne jaotus, mille aluseks on piirkonna korterite maksumus, rekonstrueerimata majade korterite arv ning brutosissetulek. Samuti kavandatakse pikemat taotlusperioodi. See annab rohkem võimalusi ka neile, kes vajavad taotluste esitamiseks veidi enam aega.

Nii nagu muutuvad toetuse tingimused, ei seisa paigal ka tehnilised lahendused. Lisaks tavapärasele rekonstrueerimisele on võimalik otsustada kortermaja tehasele rekonstrueerimise kasuks. Täna on Eestis esimesed tehasele rekonstrueeritud majad valmis ning ehitajatel kogemused olemas. Selle uude ehitusviisiga paigaldatakse majale tehases lõpuni viimistletud fassaadielemendid koos akende ja ventilatsioonitorudega. Tellinguid pole vaja ning ka tööd lõpetatakse kiiremini: rekonstrueerimisperiood kujuneb majaanikele võrreldes tava-

pärasega kolmandiku jagu lühemaks.

Rekonstrueerimistoetuse puhul jäävad alles diferentseeritud toetusmäärad, mis sõltuvalt piirkonnast on 30–50%. Lisaks toetusele aitavad ka omafinantseeringut jätkuvalt katta KredExi teenused. Rekonstrueerimislään on suunatud ühistutele, kes on saanud pangast eitava vastuse või pakkumise, mille tingimused on ebamõistlikud (nt väga lühike tähtaeg, tavapärasest olulisemalt kõrgem intress). Laenukäendus sobib korteriühistule, mis soovib võtta pangalaenu elanike elukvaliteedi parandamisega seotud tööde rahastamiseks, kuid kelle riski hindab pank tavalisest suuremaks. Selle põhjus võib olla näiteks võlgnike suur osakaal, korterelamu asukoht piirkonnas, kus korterite turuväärtus on madal, või ühefunktsioonilises asulas, või on investering ruutmeetri kohta märkimisväärselt suurem kui tavalisel.

Rohkem infot korterelamu rekonstrueerimise teenuste kohta KredExi veebilehelt. Samas on ka videolood, kus ühistu juhid jagavad kodumaja kordategemise kogemusi. ●

KREDEX

Paldiski uus tehas hakkab tootma rohevesinikku ja -ammoniaaki

Paldiski lõunasadamasse kavandatakse uut ja innovaatilist tehasi, mis toodab kohalikust tuule- ja päikeseenergiast rohevesinikku- ja ammoniaaki.

Tegemist on maailmas üha olulisema tulevikutoorainega, mis aitab laevadel vabaneda fossiilkütustest ja vähendada saastamist väetisetootmises

Eesti ja Hollandi kapitalil põhinev ettevõtte Derivaat NH3 esitas 2023. aasta oktoobris Lääne-Harju vallavalitsusele tehase rajamiseks ehitusloa taotluse. Sama kuu lõpus algatas vallavalitsus keskkonnamõtjude hindamise. Hetkel on käimas selle programmi kinnitamine, millele järgneb avalik autelu.

Kuna uue tehase asukohaks on valitud Tallinna Sadamale kuuluva Lõunasadama tööstuspark, siis selle mõju Paldiski linnale ja kohalikule elule ei ole esialgsel hinnangul märkimisväärne, sest tegemist on täiesti suletud tootmistsükliga. Paldiski Lõunasadama territooriumil on juba pikka aega käideldud naftatooteid, veeldatud gaase jms. Tegu on Paldiski elanikele tuttava tööstuspiirkonnaga, mis paikneb mööda sõiduteed linna keskusest paari kilomeetri kaugusel.

“Esimeses faasis investeerime Paldiski tehasesse ligi 70 miljonit eurot. Kui tehas 2026. aastal tööd alustab, siis loob see piirkonda ligi 20 uut töökohta. Lisaks annab tehas igapäevaselt tööd veel paljudele inimestele – alates transpordist kuni teeninduse ja tootlustuseni välja,” ütles Derivaat NH3 ettevõtte juhatuse esimees Erik Laidvee, kes on varasemalt juhtinud Eesti Raudteed ja Transiidikeskust.

Paldiski linna jaoks on uus tehas osa suuremast plaanist, et muutuda väikelinnast Eesti ja Euroopa mõistes üheks nutikaks tööstuskeskuseks ja tulevikutööstuse epitsentriks. Seetõttu kasutab Derivaat NH3 ära kõik seni juba Paldiskisse loodud võimalused. Näiteks tarnitakse rohetooraine tootmiseks vajalik elekter just Paldiski ja Pakri poolsaare päikese-, tuule- ja teistelt taastuvenergia tootjatelt. Samuti on tehase omani-

ke jaoks oluline vee taaskasutus - tootmises kasutatakse üksnes seda vett, mille Paldiskis asuv AS Lahevesi on pärast kanalisatsioonivõrgu läbimist juba ära puhastanud ja mis praegu suunatakse merre. Seetõttu ei avalda uus tehas oma veekasutusega mõju ka Paldiski linna ettevõtetele ja elanikele. Lisaks on plaanis uue tehase juurde luua ka sadevee kogumise süsteemid, et seda tootmises ära kasutada.

Tehas avaldab positiivset mõju ka Eesti majanduse elavdamisele ja Euroopa kliimaeesmärkide täitmisele. Viimane on oluline selleks, et peatada maailma üha enam kurnavat kliimasoojenemist. Üks suuremat süsiniikumiteerijatest on laevandus, mis praegu kasutab saastavaid fossiilkütuseid, kuid peab üle minema rohekütustele.

Hea näite rohevesiniku- ja ammoniaagi kui puhta laevakütuse järjest kasvavast nõudlusest tõi maailma ühe suurima laevandusettevõttega Maersk nõustaja Aleksandra Billeskov, kes esines mullu augustis Paldiski Ettevõtjate Liidu investeerimiskonverentil “Teistmoodi Paldiski”. “Maailma 100 000 kaubalaeva tarbivad aastas 300 miljonit tonni fossiilseid kütuseid ja tekitavad 900 miljonit tonni süsinikdioksiidi heitmeid, mis on 3 protsenti kogu maailma emissioonist,” selgitas Billeskov ajalehe Äripäev vahendusel seda, miks tuleb laevandus rohelisemaks muuta.

Tallinna Sadama juht Valdo Kalm ütles samal konverentsil, et kuna laevadele tulevad karmid süsinikukvoodid, siis peavad ka sadamad olema valmis laevadele rohekütuseid pakkuma. “Paldiskist võiks saada tankla Läänemere laevadele,” ütles Kalm, kes kergitas juba mullu augustis saladusloori, et Tallinna Sadam peab selle nimel koostöölaibirääkimisi Paldiski esimese rohevesiniku- ja ammoniaagi tootjaga.

Lisaks laevandusele on süsinikuneutraalsel ammoniaagil teinegi oluline kasutusvaldkond - keemiatööstus, et toota keskkonnasõbralikumate väetiste. Praegu kasutatakse väetiste tootmiseks ca 70 protsenti kogu maailma nii-öelda hallist ehk tavalisest ammoniaagist, mille tootmine tekitab iga tonni kohta 1,9-2,6 tonni CO2. Aastal 2020 moodustas ülemaailmne halli ammoniaagi tootmine ligi 1,2 protsenti kogu maailma CO2 heitkogustest.

“Meie tehnoloogia, mille väljatöötamisel on osalenud mitme riigi teadlased ja spetsialistid, läbib praegu patenteerimisprotsessi. Kuid nii palju võin öelda, et see aitab oma senisest erineva tootmistehnoloogia abil toota rohevesinikku ja -ammoniaaki ligi 30 protsenti efektiivsemalt ja vähendada olulisel määral kasvuhoonegaaside teket,” lausus Laidvee.

Kui Derivaat NH3 oma tehase esialgsete plaanide järgi 2026. aasta alguses käivitab, on selle planeeritud tootmismahd 22 500 tonni aastas. “Analüütikute hinnangul kasvab ülemaailmne roheline ammoniaagi turg aastatel 2022–2027 enam kui ühe miljardi dollari võrra, sest turul kasvab nõudlus selle rohetoote järgi väga kiires tempos,” kirjeldas Laidvee. “Loomulikult on ka meie plaan oma tootmist laiendada, kui turul nõudlust jätkub ja esimene tehas enda investeringut õigustab.”

Ammoniaaki toodetakse praegu maagaasist ja selle tootmisprotsessis eraldatakse iga tonni ammoniaagi kohta 2 tonni CO2. Sel põhjusel nimetatakse tavalist ammoniaaki halliks ammoniaagiks. Praegune turu maht on maailmas umbes 185 miljonit tonni. Roheammoniaak seevastu ei eralda oma tootmisprotsessis CO2 ja seetõttu eeldatakse, et selle tootmine kasvab lähiajal plahvatuslikult, et asendada halli ammoniaaki ja kasutada seda täiendavalt veel teistel otstarvetel.

Roheammoniaagi tootmiseks tuleb kõigepealt saada rohevesinik vee elektrolüüsi teel. See tähendab, et vesilagune vesiniku ja hapnikuks, kasutades taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat. Seejärel ühendatakse vesinik atmosfäärilämmastikuga, mis võimaldab vesinikul ja lämmastikus katalüsaatori juuresolekul reageerida kõrgel rõhul ja temperatuuril, moodustades ammoniaagi. Lõpptulemuseks on roheline vesiniku ja õhulämmastiku abil roheline ammoniaagi tootmine.

Derivaat NH3 meeskonna jaoks ei ole Paldiski tehas esmakordne selline keemiatööstuse projekt. Tehase tehnoloogiat ja projekteerimist tehakse koostöös Ukraina ettevõttega, kellel on enam kui 40-aastane kogemus ammoniaagitehaste rajamise valdkonnas. ●

„HeaMeeleProjekt“ Laulasmaa Koolis – kui vahetunnid muutuvad seikluseks!

Kujuta ette koolipäeva, kus matemaatikatunni ja ajaloo vahel saad tantsida, maalida või lihtsalt mõnusalt pikutada. Tundub nagu utopia? Laulasmaa Koolis sai see reaalsuseks tänu „HeaMeeleProjektile“.

Ühel päeval, kui Laulasmaa Kooli huvijuht õpilasesindusele „Idee-puhuri“ konkursist pajatas, olid esimesed reaktsioonid: „Raha? Super, ostame kommi!“. Aga nagu iga seiklusraamatu alguses, peitus pealtnäha lihtsas idees midagi palju suuremat. Peagi leidsid õpilased end sügavas mõttevahetuses vaimse tervise tähtsusest – teemast, mis on sama oluline kui hommikusöök enne suurt matemaatika-kontrolli.

Nii sündiski entusiastlikest 5.-9. klassi õpilastest koosneval tiimil plaan muuta iga vahetund miniseikluseks: mängud, tants, kunst ja hetked vaikuseks. Tegevused olid kõik hoolikalt valitud toetamaks noorte vaimset tervist. Aga nagu iga suurepärase plaani puhul, olid ka siin oma väljakutsed.

Projektitingimustega tutvumine näitas õpilastele esmakordselt keerulist bürokraatiat, avardades nende arusaama vastutusest ja planeerimisest kui olulistest eluoskustest. Tegevuste käivitumisel ilmnis, et teiste heaolu nõuab rohkemat kui soovi – see eeldab aega, pühendumist ja takistustest üles-aamise valmidust.

Eleanora, kaheksanda klassi õpilane, kes astus esmakordselt projektijuhtimise maailma, õppis kiiresti, et vastutus ei piirdu ainult enda ülesannetega, vaid vahel tuleb vastutust kanda ka teiste kohustuste eest. Ta mõistis, et edukaks projektijuhtimiseks peab olema valmis igasugusteks olukordadeks: „Alati peab olema varuks plaan B, plaan C ja isegi plaan D.“

Ronja, üks mängude esmaspäevade juh-tidest, õppis, et lastega tegelemine on nagu palju energiat nõudev maraton, kus finiši-

HeaMeeleProjekti meeskond koos oma mentoriga

FOTO: MOISÉS GUTIÉRREZ BORDAS

joont ei paista. Ja Oliver, reedese kunstipäeva hing, mõistis, et hea meeskond on sama tähtis kui hea mälu. Ta avastas ka, kui oluline on eakaaslaste eeskuju ja mõju: „Lapsed heameelega teevad asju kaasa, kui juhenda-jaks on mõni teine noor.“

Nende seikluste kaudu said õpilased aru, kui oluline on vaimsele tervisele tähelepanu pöörata. „HeaMeeleProjekt“ ei olnud lihtsalt lõbus ajaviide – see oli võimalus õppida, kuidas hoolitseda enda ja teiste heaolu eest stressirohkel kooliperioodil. Projekt tõi esile, et vahetunnid võivad olla midagi enam kui lihtsalt pausid tunniplaanis; need võivad olla hetked, mis aitavad meil taastuda ja uusi oskusi õppida.

Ja mis veel? „HeaMeeleProjekt“ tõestas, et noortel on jõudu muuta koolielu huvita-

vamaks ja sisukamaks, pakkudes neile võimalust rakendada oma loomingulisust, juhtimisoskusi ja meeskonnatööd. See projekt näitas, et vaimse tervise eest hoolitsemine ja omaalgatuslikud tegevused koolis ei ole mitte ainult võimalikud, vaid ka äärmiselt väärtuslikud.

Projekti mentorina usun, et platvormid nagu „Ideepuhur“, mis võimaldavad noortel enda üritusi algatada, on hindamatud. „HeaMeeleProjekt“ on suurepärase näide sellest, kuidas õpilased saavad oma koolielu positiivselt panustada, õppides samal ajal olulisi elutunde. See on tõeline kogemuste aarelaegas, mis õpetab noortele vastutust, meeskonnatööd ja ennekõike – kuidas oma ideid julgelt ellu viia. •

KRISTIINA VÄHK
Laulasmaa Kooli huvijuht

Inspiratsioonipäev Paldiski Ühisgümnaasiumis

1. veebruaril toimus Paldiski Ühisgümnaasiumis üks meeleolukas üritus - inspiratsioonipäev. Selle eesmärgiks oli pakkuda elamusterohket päeva mitte ainult meie kooli, vaid ka kõikide teiste Lääne-Harju valla koolide 9. klasside õpilastele.

Inspiratsioonipäevale olid oodatud kõik need, kes on huvitatud oma õpingute jätkamisest koduvalla gümnaasiumis.

Päeva esimeses pooles said sõna vilistlastest vallavanem Jaanus Saat ja kooli direktor Helve Mandzolo. Samuti said õpilased kuulata vilistlaste lugusid, kus nad jagasid

oma mälestusi kooliajast ja rääkisid sellest, kus ja kellena nad täna töötavad.

Kui vilistlaste lood said kuulatud, siis oli õpilastel võimalik osaleda erinevates töötubades. Valikus olid jahinduse, ettevõtluse, karjäärikeskuse, riigikaitse, droonide ja filminduse töötuba.

Ettevõtlusõppe töötoa eesmärk oli tutvustada Eesti õpilasfirmade õppeprogrammi, mis õpetab praktilise tegevuse kaudu ärikorralduse põhimõtteid. Õpitoa raames toimus väike tutvustav loeng ning praktiline rühmatöö, mille käigus visandasid õpilased oma toote ärimudeli ja esitasid seda kõigile osalejatele. Parima äriidee visandajad said magusa auhinna.

Jahinduse töötoas tutvustati kõigepealt kursuse ülesehitust (veidi teooriat ja palju

praktilisi tegevusi, nt lasketiiru külastus, jahipäevad metsas, kohtumine jahikoertega, metsamatk). Näidati pilte eelmise kursuse tegemistest. Põhisõnumina jäi kõlama see, et jahindus ei ole vaid ulukite küttimine (nagu suur osa inimesi arvab), vaid annab võimaluse looduses liikuda, looduse märke märgata ja jäädvustada ning loomade-lindude käitumist tundma õppida. Töötoa lõpus sai ära arvata Eesti loomade jälgi.

Filminduse töötoas tutvustati kooli meediaalaseid võimalusi ja vahendeid ning seejärel oli praktiline osa. Õpilased said rohelise tausta ees prompteri pealt kaamerasse uudised lugeda. Kaks vabatahtlikku said lugeda ning kaks vabatahtlikku said kaamera taga olla. Seejärel pandi filmitud klipid arvtissse ning prooviti ka montaažiprogram-

Inspiratsioonipäev Paldiski Ühisgümnaasiumis
FOTO MARJU PIIRIMÄGI

mi. Nii valmisidki selles töötoas uudisteklipid.

Kuigi ürituse jooksul oli võimalik külastada ainult kuut töötuba, pakume oma gümnaasiumiõpilastele mitmekesisest valikkursuste nimekirja. Üks populaarsemaid kursusi on näiteks autoõpetus, mille läbimisel saab omandada B-kategooria juhiloa. On ka teisigi populaarseid valikkursusi, nende hulgas on näiteks näiteks rahatarkus, ettevõtlusõpe, karjääriõpetus, psühholoogia, meedia, jahindus, teatriõpetus ja riigikaitse.

Sisseastumisavaldusi 10. klassi saab esitada kuni 15.06.2024 aadressil kool@paldgym.edu.ee. •

MAIKEN JÖESOO

Paldiski Ühisgümnaasiumi huvijuht

Maailmanädal Paldiski Ühisgümnaasiumis

15.-19. jaanuaril toimus Paldiski Ühisgümnaasiumis maailmanädal, mille teemaks oli sel aastal "Meie maailm. Minu mõju".

Nädal algas 1. klassile mõeldud kätepesu tunniga. Õpilased Veronika Prikhodko ja Pavel Tsvetkov rääkisid seebi päritolust ja käte pesemise vajalikkusest ning koos õpiti õigesti käsi pesema, samal ajal tuletades meelde ka vee säästlikkust. Tunni lõpus joonistas iga õpilane pildi sellest, mis päeval õpitust eriti ereldalt meelde jäi. Klass sai kingituseks Veronika oma valmistatud seebid. Õpilased Maarius Sild, Andreas Rae ja Adriana Kiviselg õpetasid algklassi õpilastele jäätmete sorteerimist. Õpiti ka erinevate aastaaegade ilmastikunähtusi ning uuriti, kui kaugele suudavad hüpata suuremad ja väiksemad maailma imetajad. Liikumisõpetuse tundides püüti ka

ise loomade sammu-pikkused välja hüpata. 6.-9. klass panid oma jäätmete sorteerimise teadmised proovile läbi Kahoot viktoriini.

Teispäev oli ülekoolline pesapäev, mille eesmärgiks ainetevaheline lõiming, õpilaste omavaheline koostöö ja üksteise abistamine. 1.-11. klassi õpilased koondusid segameeskondadesse ning üheskoos osaleti erinevates töötubades. Käsitööpesas meisterdati taaskasutatavatest materjalidest Eesti, Vene ja Ukraina rahvuslilli; tühjadest piimapakenditest valmistati lindudele söögimaju ning pudelikorkidest valmisid lillepottidele alused.

Bioloogiaklassis oli prügisparte pesa. Tutvuti mõiste tähendusega, anti ülevaade

plastiliikidest ning prügisparte tekkepõhjustest. Tuletati meelde prügi sorteerimise põhireeglid ning pandi proovile oma teadmised Kahoot viktoriinis.

Geograafiaklassis õpiti tundma Euroopa riike ja nende pealinnu. Tuletati meelde Euroopa riikide lipud. Mängude pesas saadi läbi Kliimakooli kaardimängu teada, milline on meie igapäevategevuste jalajälg ning kuidas seda parandada. Nooremad õpilased said mängida ohtlike ilmastikunähtuste lotot. Õues, liikumispesas tutvuti kooliümbruse taimede infotahvlitega ning vastati sealt leitava info põhjal küsimustele. Ajalooklassis arutleti maailmanädala, kultuuri- ja keskkonnateemadel ning tutvuti ka teiste koolide maailmapäevade tegevustega.

Kolmapäeval külastas meie kooli loodusfotograaf Sven Zacek. Ta jagas 9.-12. klassiga oma imelisi töid ja rääkis põnevatest kohtumistest loomade-lindudega. Kohtumine fotograafiga oli sügisese maailmakoristuspäeva auhind meie koolile.

18. jaanuaril tähistatakse ülemaailmselt lumememepäeva. Nii otsustasime ka meie päeva õues veeta. Selle päeva lumi lumememede tegemist ei soosinud, küll aga sai lumes ehitada, kelgutada ja möllata.

Maailmanädala lõpetasime Paldiski lasteaias "Naerulind". 12. kl õpilased Maarius, Andreas ja Adriana koos õpetaja Janikaga käisid lasteaiastega jäätmete sorteerimise mängu mängimas. Lapsed olid aktiivsed ja nutikad ning tegid rõõmsalt kõik tegevused kaasa. Meie aga saime põneva kogemuse võrra rikkamaks.

Maailmanädal meie koolis toimus MTÜ Mondo maailmapäevade konkursi raames. Nädala tegevused valmistasid ette ja viisid läbi 12. klassi õpilased ning neid juhendas õpetaja Janika Loos. •

JANIKA LOOS

Paldiski Ühisgümnaasiumi bioloogia ja kehalise kasvatusõpetaja

Ülemaailmsel lumememede päeval õues möllamas Autor Janika Loos maailmanädala teksti juurde

FOTO JANIKA LOOS

Jäätmeveo korraldus meie vallas

MARIKA ILVES

Lääne-Harju valla keskkonna- ja ehitusosakonna nõunik

Korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmeid saab vastavalt teenusepakkuja hinnakirjale ära anda järgmistes kohtades:

Karjaküla jäätmejaam (Tõmmiku tee 8, Tõmmiku küla)

E 9.30-18.00

K 9.30-18.00

L 9.00-16.00

T, N, R, P SULETUD

Paldiski jäätmepunkt (Peetri tn 4, Paldiski linn)

T 9.30-18.00

N 9.30-18.00

P 9.00-16.00

E, K, R, L SULETUD

Keila jäätmejaam (Uus-Paldiski tee 6, Keila linn)

T-R 10.00-18.00

L-P 10.00-14.00

E SULETUD

Lääne-Harju valla elanikel on õigus ja võimalus kasutada Keila jäätmejaama teenuseid võrdselt Keila linna elanikega. ID-kaardi esitamisel rakendub Lääne-Harju valla elanikele soodsam jäätmete loovutamise hind.

Jäätmejaamas ja -punktis ei teenindata juriidilisi isikuid. Isikute tuvastamine toimub ID-kaardi alusel kohaliku omavalitsuse täpsusega.

Korraldatud jäätmeveost Lääne-Harjus

Korraldatud jäätmevedu on tagatud järgmistele jäätmeliikidele:

- segaolmejäätmed;
- vanapaber ja kartong;
- biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed;
- suurjäätmed (näiteks diivanid, lauad, toolid,apid, puidust ukсед, kardinapuud, vaibad, madratsid jms);
- aia- ja haljastujäätmed;
- segapakendid (vabatahtlik lisateenus).

Suurjäätmeid on kõige mugavam ja soodsam üle anda valla jäätmevedajale korraldatud jäätmeveo raames kodu juurest. Selleks tuleb need ajutiselt kogumishutite vahetusse lähedusse paigutada ning tellida vedu jäätmevedajalt (kortermajades ühistu kaudu). •

JÄÄTMEVEO

KORRALDUS

ERAMAJAS ja SUVILAS

Eramajas ja suvilas on kohustuslik jäätmevedajale üle anda:

- segaolmejäätmeid;
- biojäätmeid.

Lisaks tuleb eraldi koguda vanapaberit ja kartongi, segapakendeid ja suurjäätmeid.

Tühjendamise sagedus:

- biojäätmetel min 1 kord 14 päeva järel;
- segaolmejäätmetel min 1 kord 28 päeva järel;
- segaolmejäätmetel min 1 kord 12 nädala järel, kui biojäätmeid kompostitakse.

JÄÄTMEVEO

KORRALDUS

KORTERMAJAS

Kortermajas on kohustuslik koguda eraldi:

- segaolmejäätmeid;
- biojäätmeid;
- vanapaberit ja kartongi.

Lisateenusena saavad kortermajad tellida segapakendite ja suurjäätmete veo. Pakendite eraldi kogumisega on võimalik märgatavalt vähendada jäätmekäitluskulusid.

Tühjendamise sagedus:

- biojäätmetel min 1 kord 14 päeva järel;
- teistel jäätmeliikidel min 1 kord 28 päeva järel.

KOHUSTUSLIK

määrdund ja katkised riided, jalanõud, pehmed laste mänguasjad, toidujäätmetena tekkivad suured kondid, toidulisandid ja vitamiinid, kosmeetika, mähkmed, kassiliiv, CD-plaadid, tühjad/katkised pastapliatsid, hõõgniidiga lambipirnid, jahtunud tuhк jms.

tahked toidujäätmed, nt liha- ja kalajäätmed, köögi- ja puuviljad, köögi- ja puuviljade koorimisjäädgid, leib, sai, poolfabrikaadid, pagari- ja kondiitritooted, juustud, või ja margariin, kohvipaks, teepakid.

Võimalusel komposti koduaias. Biojäätmeid võib kompostida vaid kinnistes kompostrites, aia- ja haljastujäätmeid aga lahtiselt aunas.

KOHUSTUSLIK

määrdund ja katkised riided, jalanõud, pehmed laste mänguasjad, toidujäätmetena tekkivad suured kondid, toidulisandid ja vitamiinid, kosmeetika, mähkmed, kassiliiv, CD-plaadid, tühjad/katkised pastapliatsid, hõõgniidiga lambipirnid, jahtunud tuhк jms.

tahked toidujäätmed, nt liha- ja kalajäätmed, köögi- ja puuviljad, köögi- ja puuviljade koorimisjäädgid, leib, sai, poolfabrikaadid, pagari- ja kondiitritooted, juustud, või ja margariin, kohvipaks, teepakid.

ajalehed, ajakirjad, kataloogid; vihikud, trükiga ja puhtad joonistuspaperid; ümbrikud, kaanteta raamatud; pappkastid ja -karbid, paberkotid jms puhtad paberpakendid.

Lääne-Harju valla Rohenoor

Mina olen Maria Viisitamm ja olen Rohenoor ehk vabatahtlik Rohejahi kampaanias, mida korraldab Kuusakoski AS. See on esimene aasta, kui kampaania toimub sellise nime all, varem olid need tuntud nimede all "Küünlaümbriste jaht", milles löin vabatahtlikuna korraldustiimis kaasa, ja "Nutijaht". Esimest korda puutusin kokku "Küünlaümbriste jaht" kampaaniaga juba algklassides ning võtsin sellest osa mitmeid aastaid.

Rohejaht kutsus sarnaselt eelnenud kampaaniatele lasteaialapsi ja noori koguma küünlaümbriseid ning vanu väikesi elektroonikaseadmeid, et need suunata ümbertöötlemisse. Kampaania eesmärk on suurendada noorte teadlikkust jätkusuutlikust mõtlemisest ja taaskasutamisest. Et noorte motivatsiooni suurendada, loositakse osalejate vahel välja ka auhindu, sh pääsmed kampaania lõpus toimuvale Rahukonverentsile, kus esinevad ka Gameboy Tetris ja Minimal Wind. Lisaks on kampaaniaal ka palju teisi partnereid avalikust ja erasektorist, kes panustavad auhinnafondi.

Minu arvates peaks rohelise mõtteviisi õpetamine algama juba lasteaiast, sest see aitab kujundada täiskasvanuid, kes hindavad loodust ja soovivad anda oma panuse selle säilitamiseks. Sellepärast otsustasin ka ise vabatahtlikuna kampaanias kaasa lüüa, et aidata nii lastel kui ka noortel suurendada oma teadmisi jätkusuutlikust eluviisist. Minu peamiseks ülesanneteks on kampaania informatsiooni levitamine ja erinevate kohtumiste korraldamine. Samuti aitan luua sisu kampaania sotsiaalmeedia kanalitele. Muuhulgas käisime ka teiste Rohenoortega Soomes Kuusakoski Heinola tehases, et ise näha kuidas materjalide ümbertöötlemine päriselt käib, näiteks ühe huvitava faktina sain teada, et üles sulatatud alumiinium voolab nagu vesi. See oli väga põnev ja silmaringi avardav külas-käik, mis andis mulle veelgi rohkem kindlust, et jäätmete sorteerimine ja materjalide

Kuusakoski Heinola tehase külastus. Vasakult: Tuomas Mantere (OY Kuusakoski tehase juhataja), Urmo Viisitamm (AS Kuusakoski juhatuse esimees), Tuomas Haikka (OY Kuusakoski Jätkusuutlikkuse valdkonna juht), Lisett Liiv (Lääne-Harju Vallavalitsuse projektijuht), Ekke Tiivas, Mariel, Laura Kukemelk, Johanna Anette Neuhaus, Maria Viisitamm, Eliisa Ausmees (Rohejahi tiim), Toomas Vimb (ERR helirežissöör) ja Hannes Hermaküla (Ringvaate reporter).

FOTO: MARI-LIIS VAHER

ümbertöötlemine peab saama kõikide inimeste igapäeva osaks.

Olen kasvanud üles looduse keskel, seega on keskkonna- ja loodushoid mulle eriti südamelähedane teema ning see on pannud aluse sellele, et roheteemad on mulle eriti südamelähedased. Ning kõige selle keskel on tekkinud ka soov pärast keskkooli valida ülikoolis eriala, millega saan anda enda panuse keskkonnahoidu ning selle arengusse. Minu suureks sooviks on, et rohemõtlemine ei jääks järjekordseks mööduvaks trendiks, vaid muutuks elu- ja mõtteviisiks. Usun, et sarnased kampaaniad on selles osas suureks

abiks ning usun, et kui informatsioon jõuab noorteni noorte poolt, siis see aitab neil paremini samastuda ning ehk tuua kaasa ka rohelisema mõtteviisi.

Soovin kutsuda üles igat meie valla lasteada, kooli ja noorteorganisatsiooni osa võtma Rohejahi kampaaniast ning keda see rohkem huvitab, see saab lugeda põhjalikumalt rohejaht.ee lehel. See annab lastele võimaluse õppida juba varakult taaskasutamise tähtsust ning samal ajal andes oma panuse keskkonnahoidu, sest iga samm selles suunas on oluline. •

MARIA VIISITAMM

Biojätmete kompostimisest teavitamine

TEAVITA vallavalitsust biojätmete (köögi- ja sööklajätmete) kompostimisest

- Kompostimise teavitusi saab esitada Lääne-Harju valla jäätmevaldajate registri veebilehe kaudu <https://service.eomap.ee/laaneharjuvald/app/jaamkaitlus>. Teavitusele tuleb lisada foto kompostist oma kinnistul.
- Kui jäätmevaldajate registrit ei ole võimalik kasutada, siis tuleb saata allkirjastatud

kompostimise teavitamise kinnitus koos kasutatava komposti fotoga valla kodulehel oleva vormi kaudu <https://laaneharju.ee/kompostimine>, tavapostiga e-posti aadressil info@laaneharju.ee või tuua teavitusevorm ise kohale aadressile Rae tn 38, Paldiski.

Kui kinnistu omanik biojätmeid kompostida ei soovi, siis on talle kuuluv kinnistu loetud automaatselt liidetuks biojätmete veoga. Jätmevedaja saadab jätmeveo le-

pingu muudatuse, milles kajastub biojätmete veoteenus vastavalt graafikule ja hinnakirjale.

Vallavalitsusest on võimalik taotleda 140 liitriseid biojätmete mahuteid omaosalusega 10 eurot mahuti kohta www.laaneharju.ee avalduste e-vormide all oleva taotlusvormiga

MARIKA ILVES,

Lääne-Harju vallavalitsuse keskkonna- ja ehitusosakonna nõunik

Uuskasutuskeskuse kogumising tuleb taas

Uuskasutuskeskuse kogumising toimub **06.04.2024**, kuid veidi teises kuues kui tavaliselt. Sel korral kogutakse koduasju, sh väiketehnikat ja väikemööblit. Tekstiili ja jalanõusid sel korral ei koguta.

Peatused:

1. Laulasmaa 10.00-10.30
2. Paldiski 11.00-11.30
3. Vasalemma 12.30-13.00

Digikoristuspäev vallavalitsuses

26. jaanuar oli digitaalne koristuspäev. Sel puhul käis Telia meile rääkimas, mida see tähendab ning kuidas vabaneda digiprügist.

Digiprügi all mõeldakse infot, mis on mittevajalik ehk vanad või korduvad failid, ebavajalik info, fotod ja videod, veebibrauserite kasutusandmed (otsingumootor, cookies), kasutatud kontod, reklaamid, jne

Oma jalajälje digiprügi näol jätab igaüks, kes kasutab nutiseadmeid, sotsiaalmeediat või omab mõnda kontot või rakendust.

Küll aga ei mõtle me igapäevaselt, et iga Facebooki lisatud kommentaar, iga saadetud e-mail ning postitatud pilt ongi digiprügi. Iga kord, kui kasutad Google otsingumootorit või sisened uuele leheküljele, oled jätnud väikese osa digiprügi endast maha.

Digitaalne prügi on ka kõik vanad seadmed, seega ei ole mõistlik soetada igal aastal kõige uuemat nutiseadet või kõige uhkemate rakendustega televiisorit.

Teadmiseks:

- Aastaks 2024 kasutab e-posti 4,48 miljardit kasutajat.
- Ühes minutis saadetakse välja 240 miljonit e-kirja, millest 20% kunagi ei avata.
- 100 e-kirja saastab sama palju nagu 125 lambipirni.
- Globaalne internetiliiklus ületas 2022. aastal 4,2 zetabaiti (4,2 triljonit gigabaiti). 2021 aastal ületas see veel 3,2 zetabaiti, mis näitab seda, kui kiiresti on internetiliiklus aastaga kasvanud ning kasvab veelgi.

Lääne-Harju vallavalitsus koristas digiprügi

AUTOR KATRE SAAR

- Ühe gigabaidi edasamiseks kulub 0,06 kWh, mis tähendab, et igal aastal kulub 252 TWh elektrit ainult andmete edastamise peale, st 252 000 000 000 kWh - see on üüratu number.

Mida saame meie ja teie igapäevaselt siis ära teha, et tekitaksime vähem digitaalset prügi?

- Kustuta telefonist ära kõik ebavajalikud asjad - rakendused mida ei kasuta, pildid, videod ja failid mida ei vaja.
- Sotsiaalmeedias kustuta samuti ära kõik aegunud ning vana info, sealjuures ka vanad vestlused sõpradega.
- Sorteeeri e-maile jäta alles vaid need, mida on vaja ning pane peale rämpsposti filtrid.
- Tühjenda otsingumootori ajalugu.
- Soeta uusi seadmeid pigem harva.
- Vajalikud failid, pildid jms hoia välisel kõvakettal. ●

TOIMETUS

Corle kiire internet

2024. aastal rajab Corle OÜ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi toetuse abiga valguskaablil põhinevat kiire interneti juurdepääsuvõrku kahekümne ühes piirkonnas üle kogu Eesti. Projekte rahastatakse Euroopa Liidu taasterahastu NextGenerationEU vahenditest.

Üheks selliseks piirkonnaks on Lääne-Harju vallas asuvad Padise küla ja Karjaküla alevik, kus luuakse juurdepääsuvõrguga liitumise võimalus kokku vähemalt 72-le aadressiobjektile.

Rajatav kiire interneti võrk on operaatorineutraalne, mis tähendab, et liitunud klient saab endale ise valida soovitud interneti- ja teleteenust osutava sideoperaatori. Juurdepääsuvõrk on projekteeritud sellisel, et see võimaldab vähemalt viiel sideoperaatoril oma teenuseid pakkuda. Näitena pakuvad Corle olemasolevas kiire interneti võrgus Kohila vallas klientidele sideteenust Telia, Elisa ja Tele 2.

„Tahame pakkuda inimestele võimalust ühineda valguskaablil põhineva kiire interneti võrguga ja kasutada kliendi poolt valitud sideoperaatorite teenuseid. Teeme enda poolt kõik, et rajatav võrk vastaks kõikide osapoolte ootustele ning oleks sideoperaatorite jaoks võimalikult atraktiivne.“ Corle juhatuse liige, Saamuel Rõigas.

Rajatava võrgu näol on tegemist passiivse P2P PON tehnoloogiaga. Juurdepääsuvõrk saab alguse ELA SA baasvõrgust ning rajatakse valdavalt maakaabli liinina. Selline lahendus tagab võrgu ilmastikukindluse ning ülikiire ühendus on igal ajahetkel kvaliteetne.

Liitumiseks tuleb Corle kodulehelt www.corle.ee/kiireinternet kontrollida, kas teenus ulatub soovitud aadressiobjektini ning seejärel järgida teile kuvatud juhiseid. Toetuse saanud aadressiobjektidel on võimalus teatud aja jooksul liituda soodustingimustel. Oma huvist oodatakse teavitama ka kõiki neid aadresse, kes hetkel toetu-

CORLE OÜ

- Corle on 2006. aastal asutatud telekommunikatsiooni ja energiaenergia valdkonnas tegutsev Eesti ettevõtte.
- Corle omab aastate pikkust valdkonnapõhist kogemust.
- 2022. aastal rajas Corle kiire interneti juurdepääsuvõrgu Kohila vallas, millega on tänaseks liitunud mitu sada aktiivselt sideoperaatorite teenuseid kasutavat klienti.
- Meist täpsemalt:
 - www.corle.ee
 - Uustalu 2, Kose alevik, Harjumaa

se saanute nimekirja ei kuulu. „Loodame, et meie pingutused täidavad ka laiemat regionaalpoliitilist eesmärki ning aitame Eesti väiksemates piirkondades äri- ja eraelu edendada.“ lisa Rõigas.

Ehitustegevus toimub üle kogu Eesti vastavalt jooksvale tööplaanile perioodil veebruar-september 2024.

CORLE OÜ

Paldiski Vene Põhikool ootab oma kooliperre

logopeedi (0,5 kohta)
sotsiaalpedagoogi (1,0 kohta)
psühholoogi (0,1 kohta)

Nõuded kandidaadile:

- erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon (võivad olla omandamisel);
- eesti keele oskus vähemalt C1 tasemel.

Omaltpoolt pakume:

- sõbralikku, töökast ja toetavat kollektiivi;
- kaasaegseid töötingimusi ja vaheldusrikast tööd;
- parimaid kolleege ja toredaid ühisüritusi;
- täiendavat tervisekindlustust või sporditoetust;
- tasustatud tervisepäevi;
- lisatasu teenimise võimalust;
- sõidukompensatsiooni.

Töökoha andmed:

- töökoht asub aadressil Peetri 26, Paldiski linn, Lääne-Harju vald
- tööleasumise aeg on esimesel võimalusel.

Avaldus, CV ja haridust tõendavad dokumendid palume edastada aadressil: info@pvp.edu.ee

Lisainfo telefonil 674 1325

Teadus-arenduse projekt Paldiski Pakri poolsaare tipus

Anneme teada, et **08.04-12.04.2024, 10.06-14.06.2024 ning 09.09-13.09.2024 teostab Rantelon OÜ Pakri poolsaare tipus raadiotehnilisi mõõtmisi ajavahemikul 8.00-18.00.**

Kokku toimetab Pakri poolsaare tipus umbes 10 inimest, paigaldatakse 10–20 m kõrgune antennimast ning ohuala markeeritakse 20 m raadiuses. Vajadusel paigaldatakse telgid ning ligipääs piiratakse ainult antennimasti vahetus läheduses.

TOIMETUS

Lääne-Harju Koostöökogu taotleb toetust ühisstrateegia rakendamiseks Euroopa Sotsiaalfondist

Lääne-Harju Koostöökogu alustab oma tegevuspiirkonnas (Lääne-Harju vald ja Saue vald (osaliselt)) LHKK strateegia 2024–2027+ rakendamist ning taotleb toetust ESF+ meetmest 21.4.9.2 „Kogukonna juhitud kohalik areng“, mis annab Lääne-Harju Koostöökogul võimaluse sotsiaalvaldkonna meetme 4 raames taotlusvoorude avamiseks.

Hajaasustuse programmi 2024. aasta taotlusvoor on avatud

1. veebruaril avanes Hajaasustuse programmi 2024. aasta taotlusvoor avanes ja taotluste esitamise tähtaeg on 1. aprill 2024.

Programmi eesmärk on hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele tagada head elutingimused. Eesmärgi saavutamiseks toetatakse programmist majapidamiste veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Programmi tingimused:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetus taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektile võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2025.
- Maksimaalne toetus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaot-

leja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

- Hajaasustuse programmi programmdokument ja taotlusvormid on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse kodulehel.
- Vormikohane taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada Lääne-Harju Vallavalitsusele allkirjastatuna paberil (Rae tn 38, Paldiski linn) või digitaalselt info@laaneharju.ee 1. veebruarist – 1. aprillini 2024.a. Hilisemaid taotlusi ei aktsepteerita.
- Töid tohib alustada alles pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotsus ning toetuse saaja on vallavalitsusega sõlminud kirjaliku toetuslepingu.

Selleks, et taotlus vastaks kehtestatud nõuetele, tuleb enne taotluse koostamist kindlasti läbi lugeda programmdokument (22.02.2018 vastu võetud Riigihalduse ministri määrus nr 14 “Hajaasustuse programm”) ja kasulik on tutvuda ka programmi seletuskirjaga. •

Info tekkinud küsimuste korral:

Kärol Kuusk
+372 5696 0222
karol.kuusk@laaneharju.ee

KÄROL KUUSK

Lääne-Harju vallavalitsuse keskkonna- ja ehitusosakonna nõunik

Riigivara põllumajanduslikuks kasutamiseks andmine

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade kasutamiseks andmiseks.

Pakkumiste esitamise tähtaeg on **14.03.2024.**

Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee või oksjonikeskkonnas aadressil <https://riigimaaoksjon.ee>

MAA-AMET

SAVI TÖÖTUBA
Amandus Adamsoni
Ateljeemuuseumis

9. märtsil kl 14.00.

Juhendaja Kristi Elme.

Eelregistreerimine

e-posti teel
amandusadamson@hmk.ee või
telefoni
teel +372 674 2013 hiljemalt
7.märtsiks.

Töötoa maksumus 25 eur - sisaldab materjali, juhendamist ja põletust.

KULTUURIKALENDER

MÄRTS – APRILL – MAI

MÄRTS

4. märts	kell 17.00-18.30	Hoovid korda toetusmeetme infopäev Paldiskis, Rae tn 38
9. märts	kell 18.00	naistepäeva pidu Padise Rahvamajas
17. märts	kell 13.00-14.00	jätame talvega hüvasti - tervitame kevadet ehk vastlapäeva tähistamine Vasalemma kogukonnas
17. märts	kell 16.00-17.30	esineb Vasalemma lossi saalis Uku Suviste
23. märts	kell 15.00	üliskooli loeng: kirjaoskus Arvo Pärdi Keskuses
24. märts	kell 19.00-21.30	teatriõhtu Nuutrum - "Väikesed saladused" Padise Rahvamajas

APRILL

6. aprill	kell 16.00	muusikaline vestlusõhtu "Üheskuulamine. Kanon pokajänen" Arvo Pärdi Keskuses
13. aprill	kell 16.00	etendus "Pipi Pikksukk" Padise Rahvamajas
13. aprill	kell 15.00	loeng: Meeleheitkuristik ja tassike teed: püha Sofroni ja vaimuliku elu poolused Arvo Pärdi Keskuses
20. aprill	kell 17.00	kontsert Sofja Gülbadamova (klaver, Saksamaa) Arvo Pärdi Keskuses
21. aprill		Jüripäeva seiklus Padisel

MAI

4. mai	kell 10.00-13.00	Lääne-Harju Liikumissarja Keila-Joa etapp
10. mai	kell 19.00-20.30	etendus Andrus Kivirähk "Aabitsa kukk", Padise Rahvamajas
25. mai	kell 15.00	340. aastat hariduse andmisest Padise kandis
26. mai	kell 10.00-18.00	RUMMU laat Murru vangla territooriumil

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju Vallavalitsuse 23.01.2024 korraldusega nr 25 kehtestati Laulasmaa külas Liivametsa tee 13 ja Höreda tee 17 kinnistu ja lähiala detailplaneering

Planeeritavad kinnistud asuvad Laulasmaa külas Lahepere lahe ääres. Planeeritav ala piirneb läänes Nõmmeliiva tee 8 (katastritunnus 29501:001:0654) üldkasutatava maa, põhjas Nõmmeliiva tee 11 (katastritunnus 29501:007:3800) elamumaa, idas Höreda tee 19 (katastritunnus 29501:007:2770) elamumaa ja Höreda (katastritunnus 29501:007:1586) maatulundusmaa katastriüksusega ning lõunas Lahepere lahena. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Detailplaneeringuga määratakse ehitusõigus kahele elamumaa krundile. Igale elamumaa krundile on planeeritud summaarne ehitusõigus 80 m² ühe elamu ja ühe abihoone ehitamiseks. Hoonete kõrgused on elamul 8 m ja abihoonel 4 m. Parkimine on lahendatud omal krundil. Kruntide veevarustus on lahendatud lokaalselt puurkaevuga ja kanalisatsioon tuleb lahendada kogumishutiga. Tulekustutuse veevarustuseks rajatakse mahutiga veevõtukoht Höreda (katastritunnus 29501:007:1586) maatulundusmaal. Juurdepääsuks Liivametsa tee 13 krundile tuleb huvitatud isikul rajada Nõmmeliiva tee 8 (katastritunnus 29501:001:0654) üldkasutataval katastriüksusel ja Höreda (katastritunnus 29501:007:1586) maatulundusmaal kavandatud juurdepääsuteed koos ümberpööramiseks vajalike laiendustega.

Detailplaneeringu on kooskõlastanud Päästeamet 21.04.2023 kirjaga nr 72-3.1/2016-2, Maa-amet 21.06.2023 kirjaga nr 6-3/23/5675-4. Detailplaneeringu koostamisel tehti koostööd Keskkonnaametiga. Keskkonnaamet nõustus lahendusega 28.06.2023 kirjaga nr 6-2/23/6166-4.

Planeeringul puudub oluline mõju looduskeskkonnale. Detailplaneeringul puudub oluline majanduslik mõju.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 30.01.2024 korraldusega nr 45 lõpetati Lääne-Harju vallas Laulasmaa külas asuva Eeriku (katastritunnus 29503:001:0010, pindalaga 3,84 ha) ning Käesalu külas asuvate Lepiku poe (katastritunnus 29503:001:0008, pindalaga 0,1183 ha) ja Lepiku (katastritunnus 29503:001:0006, pindalaga 1,1217 ha) maaüksuste detailplaneeringu koostamine.

Keila valla üldplaneeringut muutev detailplaneering oli algatatud Keila Vallavalitsuse 14.12.2006 korraldusega nr 1383 „Detailplaneeringu koostamise algatamine ja detailplaneeringu koostamise tingimuste kinnitamine“ Laulasmaa külas asuval Eeriku (katastritunnusega 29503:001:0010, pindalaga 3,84 ha), Käesalu tee 3 endine Toivo (katastritunnus 29503:001:0001, pindalaga 3949 m²) ja Rannari (katastritunnus 29503:001:0002, pindalaga 1690 m²) ja Käesalu külas Lepiku poe (katastritunnus 29503:001:0008, pindalaga 1183 m²) ning Lepiku (katastritunnus 29503:001:0006, pindalaga 11217 m²) maaüksustel. Keila Vallavalitsuse 13.06.2007 korraldusega nr 637 muudeti planeeringuala väiksemaks ja jäeti eelmise korralduse planeeringualast välja Laulasmaa küla Toivo (katastritunnus 29503:001:0001, pindalaga 3949 m²) ja Rannari (katastritunnus 29503:001:0002, pindalaga 1690 m²) katastriüksused. Planeeringu eesmärk oli kinnistu jagamine kruntideks ja ehitusõiguse määramine.

Detailplaneeringu lõpetamise vajaduse sisuliseks põhjuseks on asjaolu, et omanik ei soovi muutnud seadustest ja olemasolevast olukorrast tingituna eelnimetatud detailplaneeringut edasi menetleda ning soovib algatada detailplaneeringu ainult Lepiku (katastritunnus 29503:001:0006) katastriüksuse osas.

Meremõisa küla Rätsepa mets katastriüksuse detailplaneeringu avalikul väljapanemisel

kul laekus kirjalikult ettepanek Riigimetsa Majandamise Keskuselt juurdepääsutee seisukorra ja staatuse kohta. Esitatud ettepanekute avalik arutelu toimus 01.02.2024 Lääne-Harju Vallavalitsuse istungite ruumis. Osales 10 inimest. Osapooli rahuldavale kokkuleppele ei jõutud. Jätkatakse tingimuste väljaselgitamist ja täpsustamist juurdepääsu alternatiivide 1 (Laulasmaa tee) ja 2 (Käesalu ringtee) osas.

Valkse külas Valkse-Mihkli põld 2 katastriüksuse detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 21.11.2023 korraldusega nr 778 detailplaneeringu Valkse külas Valkse-Mihkli põld 2 (katastritunnus 29501:007:0091) katastriüksusel ning lähialal.

Planeeritav maa-ala paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel tiheasustusalal, juhtfunktsiooniks on väikeelamumaa. Planeeringuala piirneb Valkse-Petri rohumaa 2 (katastritunnus 29501:007:0377), Kesanurme (katastritunnus 43101:001:1678), Kesalille (katastritunnus 43101:001:1679), Männikukõrtsi rohumaa 1 (katastritunnus 29501:007:1346) maatulundusmaa; Arvedi tee 4 (katastritunnus 43101:001:0554), Arvedi tee 3 (katastritunnus 43101:001:0559), Arnoldi tee 4 (katastritunnus 43101:001:0547), Arnoldi tee 3 (katastritunnus 43101:001:0551), Arnoldi tee 1 (katastritunnus 43101:001:0564), Mihkli tee 2 (katastritunnus 43101:001:0553), Mihkli tee 4 (katastritunnus 43101:001:0563) äri- ja tootismaa ning 11195 Keila - Keila-Joa tee (katastritunnus 29501:007:0482), Leesika tee (katastritunnus 43101:001:0558), 8 Tallinn-Paldiski tee (katastritunnus 29501:007:0657) transpordimaa sihtotstarbega hoonestamata katastriüksustega. Planeeringuala suurus on ca 7,7 ha.

Kuna piirneva Valkse-Mihkli 1 detailplaneeringuga ettenähtud ligipääsutee ja muud tehonorajatised on valmis ehitamata, siis peab Valkse-Mihkli põld 2 detailplaneeringu koostamise käigus analüüsima ligipääsu loomise

Energiakogukondade projekti avaseminar Padise Valitsejamajas 7. märtsil kell 17:30

UNIVERSITY OF TARTU

Universidade de Vigo

Legimp

SAPIENS

ESTONIAN ENERGY AGENCY

ENERGY COOP

Funktsioon: Quatro de Vigo

Liitu Lääne-Harju valla uudiskirjade meililistiga

Soovime, et meie valla elanikud oleksid võimalikult palju kursis sellega, mis meie vallas toimub ning seetõttu jagama informatsiooni ka läbi kogukonnad@laaneharju.ee meililisti. Kui sa ei ole veel sellega liitunud, siis on sul see võimalus täites kodulehel <https://laaneharju.ee/ole-kursis1> avalduse või edastades oma soov info@laaneharju.ee.

Kogukonna meililisti saadame kõik meie valda puudutavad olulisemad uudised, volikogu istungite kokkuvõtted, ürituste info, hariduse ja rohevalla info-kirjad jpm.

ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise võimalusi, vajadusel peab laiendama detailplaneeringu ala.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu koostamise eesmärk on elamumaa jagamine ridaelamute kruntideks ning planeerida kogu vajamineva tehnilise taristu ehitamine. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11, 12, 17. Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub.

Lohusalu külas Poku-Piku tee 1 maaüksuse detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on kehtestanud 07.11.2023 korraldusega nr 750 detailplaneeringu Lohusalu külas Poku-Piku tee 1 (katastritunnus 43101:001:2009) katastriüksusel.

Planeeringuala paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel detailplaneeringu koostamise kohustusega tiheasustusalal, väikeelamumaa juhtotstarbega alal. Planeeringuala piirneb Hübü tee 18 (katastritunnus 43101:001:2008) elamumaa, Hübü tee 20 // Hübü-Tooma (katastritunnus 29501:001:0224) maatulundusmaa, Nõlva tee 13 (katastritunnus 29501:001:0153) hoonestatud ja Nõlva tee 10 (katastritunnus 29501:001:0154) hoonestamata elamumaa katastriüksustega. Planeeringuala suurus on 7031 m².

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Detailplaneeringuga nähakse ette kahe elamukrundi moodustamine koos vajamine taristu rajamisega.

Planeeringul puudub oluline mõju looduskeskkonnale. Detailplaneeringu majanduslik ja sotsiaalne mõju on positiivne.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda valla veebilehel <https://laaneharju.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>

Valkse külas Vanatoa 2022 detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on kehtesta-

nud 07.11.2023 korraldusega nr 751 detailplaneeringu Valkse külas Keila Vallavolikogu 27.09.2006 otsusega nr 107/0906 kehtestatud Vanatoa maaüksuse detailplaneeringu lahenduse muutmiseks.

Planeeringuala paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel elamuehituse juhtotstarbega alal. Planeeringuala piirneb Pähklioru (katastritunnus 29501:007:0289), Niiduvälja (katastritunnus 43101:001:0172), Raudsepa (katastritunnus 29501:007:0540) maatulundusmaa ja Metsaaluse tee (katastritunnus 29501:007:1419) ning Sinilille tee L4 (katastritunnus 29501:007:1418) transpordimaa kasutusotstarbega katastriüksustega. Planeeringuala suurus on ca 10 ha.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Detailplaneeringuga muudetakse Keila Vallavolikogu 27.09.2006 otsusega nr 107/0906 kehtestatud detailplaneeringu lahendust, suurendatud on hoonete ehitistealust pinda ning kaasajastatud tehnilise taristu lahendusi. Lisaks näeb planeeringulahendus ette ligipääsu planeeringualale Sinilille tee kaudu, likvideeritava Metsaaluse tee mahasõidu asemel.

Vanatoa 2022 detailplaneeringuga nähakse ette ehitusõigus 66 elamuühiku, st 5 ridaelamu ja 20 kaksikelamu püstitamiseks koos vajamineva taristu rajamisega. Planeeringuala keskele on ette nähtud üks üldkasutatavate hoonete krunt. Planeeringuala vee- ja kanalisatsioonilahendus põhineb ühisveevärgil, teenuse osutajaks on AS Keila Vesi. Parkimine on ette nähtud krundisisese, planeeringuala tee on ette nähtud avaliku kasutusega. Vastavalt sõlmitud halduslepingule kohustub huvitatud isik välja ehitama kogu taristu, sõidu- ja kergliiklusteed, tänavavalgustuse, vee- ja kanalisatsioonitrassid, tuletõrje kustutusvee lahenduse jm. Elluviimine on planeeritud kolmes etapis.

Planeeringul puudub oluline mõju looduskeskkonnale. Detailplaneeringu majanduslik ja sotsiaalne mõju on positiivne.

Detailplaneeringu materjalidega on või-

malik tutvuda valla veebilehel <https://laaneharju.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>

Laulasmaa külas Lohusalu tee 37 katastriüksuse detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 21.11.2023 korraldusega nr 779 detailplaneeringu Laulasmaa külas Lohusalu tee 37 (katastritunnus 29501:007:2800) katastriüksusel ja lähialal.

Planeeritav maa-ala paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel tiheasustusalal, mis on detailplaneeringu koostamise kohustusega ala. Juhtfunktsiooniks on aiandus- ja suvilakruntide maa. Lohusalu tee 37 katastriüksus piirneb Lohusalu tee 33 (katastritunnus 29501:007:2350) ja Lohusalu tee 35 (katastritunnus 29501:007:3530) elamumaa ning Mänrioru tee 1 (katastritunnus 29501:001:0659) üldkasutatava maa sihtotstarbega katastriüksustega. Planeeringuala suurus on ca 0,25 ha.

Taotleja soovib määratleda krundi ehitusõiguse väikeelamu ehitamiseks, määratleda ligipääsu ja lahendada tehniline taristu.

Lohusalu tee 37 katastriüksus asub Laulasmaa - Lohusalu tee lähistel. Kontaktvööndis asub väljakujunenud hoonestusega elamupiirkond. Tegemist on algselt perioodilise kasutusviisiga piirkonnaga, mis on aktiivselt muutumas püsiasiustusega elamupiirkonnaks. Planeeritava maaüksusega piirnevad katastriüksused on linnaehituslikult kujunenud suhteliselt juhuslikult. Maaüksused on juhuslike mõõtmete ja asukohtadega. Puuduvad selgelt määratletud ligipääsuteed, maakorralduslikult on tekkinud elamukruntide vahele ribasused. Detailplaneeringuga lahendatakse lisaks ehitusõiguse määratlemisele ka liikluskorraldus ning analüüsitakse maakorralduslike tegevuste vajadust.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu eesmärk on elamu ehitamine. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11–13, 17. Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub. ●

EELK Paldiski Nikolai koguduse teated:

pühapäeval, 10. märtsil kl 11 – Missa paastuaja 4. pühapäeval, jutlusetekst: Js 55:1-3

pühapäeval, 24. märtsil kl 11 – Palmipuudepäeva missa, jutlusetekst: Sk 9:9-10

reedel, 29. märtsil kl 11 – Suur Reede sõnajumalateenistus, jutlusetekst: Js 53

pühapäeval, 31. märtsil kl 11 – Kristuse ülestõusmispüha missa, jutlusetekst: Js 25:8-9

Lääne-Harju Vallavalitsus annab teada,

et alates 01.04.2024 muutuvad valla omandis olevate eluruumide üüri piirmäärad. Kui seni olid üürihinnad vahemikus 1 eur/ m² kuni 2,50 eur/m², siis alates 01.04.2024 on vastavalt Lääne-Harju Vallavalitsuse 16.01.2024 korraldusele nr 14 üüri piirmäärad vastavalt 1,75 eur/m² kuni 2,50 eur/m². Ehk madalaim võimalik üürihind ruutmeetri kohta on 1,75 eurot. Hind sõltub konkreetsest elamust ning eluruumi taotleva isiku eluruumi vajaduse põhjendatusest.

ERAKUULUTUSED

Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väikese mahulisi töid. Tel. 56607554
janek@janellidisain.ee

Müüa kuiv küttepuu. Must lepp pikkusega 25/30/40cm. Saadaval lahtiselt ja 40l võrkkotis. Märg küttepuu vastavalt klientide soovile. 5615 8990

Eramute ja kortermajade fassaadide soojustamine, krohvimine, rekonstrueerimine, pesemine, värvimine ja disainimine. Aitame leida parima lahenduse teie fassaadile! Tel 56474077, info@europaster.ee

Müüa kuivad küttepuud ja toores küttepuu, tel 518 5323.

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval ja suurtel kirikupühadel:

pühapäeval, 10. märtsil kl 13 – kannatusaja jumalateenistus;

pühapäeval, 24. märtsil kl 13 – palmipuudepäeva jumalateenistus;

reedel, 29. märtsil kl 13 – suure reede jumalateenistus;
pühapäeval, 31. märtsil kl 13 – ülestõusmispühade jumalateenistus.

Jumalateenistuste OTSEÜLEKANDED on jälgitavad FB/ristikirik ja koguduse kodulehel.

Jumalateenistustest on väikelastel ja nende vanematel võimalik osa saada ka kiriku käärkambris olevas LASTETOAS.

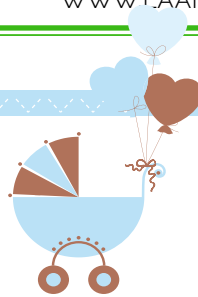
LEERIKURSUS algab laupäeval, 23. märtsil kl 11 Risti kogudusemajas.

Oodatud on kõik otsivad ja igatsevad, teadmise- ja mõtlemisehimalised täiskasvanud. Leeriõppes osaanul on võimalik tulla ristimisele ja laulatusel, lasta ristida oma lapsed ning saada ristivanemaks. Palume kursusele eelnevalt registreeruda ning anda teada oma eelistustest ajakava suhtes.

ERINEVATE PIIBLIRINGIDE ja RAAMATUKLUBI kohta leiab infot koguduse kodulehel.

SÖBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas avatud N 11-14 ja L 11-16, või kokkuleppel tel 5344 8571. Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee
FB/ristikirik www.ristikirik.ee

Meie valda sündisid MIRTEL AULIK
SILVIA MÄGI
DEMILY TAMMISTO
VLADYSLAV KONTORSKYI
REINARD HERMAN PAVELSON
TRISTIAN NORVET
ZAKHAR KUKHTIN

Õnnitleme!

Õnnitleme

11. märts
Karin Zahharov Padise Põhikooli direktor

16. märts
Galina Juhganson Paldiski Vene Põhikooli direktor

21. märts
Nele Lavrikov Lodijärve Kooli direktor

Oled oodatud
**RISTI KOGUDUSE
LEERIKURSUSELE**

laupäeval, 23. märtsil kl 11
kogudusemajas Harju-Ristil.

Esimeses tunnis lepime kokku
kursuse täpsema ajakava.

Leerikursusele on teretulnud
ka ristimata täiskasvanud
ning muidu teadmishimulised, kes tahavad mõelda
elu ning inimeseksolemise üle.

Info ja registreerimine tel 556 49256; risti@eelk.ee
www.ristikirik.ee FB/ristikirik

KANALISATSIOON.EE
**E-POOD ÄRIKLIENTIDELE
JA ISE-EHITAJATELE**
KÜSI HINNAPAKKUMIST 2024
HAJAASUSTUS PROGRAMMILE

INFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754

Kas Teie majal puudub
KASUTUSLUBA?

Aitame teid!

KÜSI PAKKUMIST!

Tel: 5699 3014
info@ehitusdokument.ee

Südamlik kaastunne Marilin
Toomele ja lastele

**ABIKAASA
ja LASTE ISA**

kaotuse puhul.
Laulasmaa kooli- ja
lasteaiapere.